

Únor 2021

Obráťte se na nás!

Naše advokátní kancelář se intenzivně věnuje právní problematice týkající se koronavirové krize. Jsme připraveni Vám pomoci s uplatněním nároku na náhradu škody nebo Vám právně poradit ohledně čerpání příspěvků ze státních zdrojů (program Antivirus apod.).

Další informace naleznete na našich webových stránkách:

www.tschopl.cz

Zde také najdete způsoby, jak se s námi co nejrychleji spojit.

Vážení klienti,

jako každý měsíc Vám i tentokrát přinášíme oběžník naší advokátní kanceláře informující o nejdůležitějších právních novinkách.

Náš první článek informuje o novém systému kompenzací pro podnikatele v souvislosti s dopady pandemií.

V druhém článku informujeme o zajímavém rozsudku Nejvyššího správního soudu, který se týkal obcházení pravidel EET založením soukromého klubu.

V posledním článku se potom zabýváme odpovědností prezidenta republiky za pronesené výroky ve vztahu k aktuální judikatuře.

Za celou naši kancelář Vám přejeme hodně štěstí a zejména zdraví v nelehké době.

Tým advokátní kanceláře Tschöpl & Partner

Únor 2021

Ochrana oznamovatelů

Vláda schválila návrh zákona o ochraně oznamovatelů.

Zákon má chránit před odplatou zaměstnavatelů ty, kteří se v souvislosti s výkonem práce dozví o protiprávním jednání, a oznámí ho.

Mezi odvetná opatření, před kterými zákon bude chránit, je např. propuštění, přeložení na jiné místo, změna rozvržení pracovní doby nebo snížení mzdy.

Novela se promítne i do občanského soudního řádu, kdy oznamovatelům budou muset soudy vyhovět při rozhodování o předběžném opatření, aniž by museli prokázat hrozící újmu.

Více informací Vám přineseme v příštím čísle našeho oběžníku.

Nový systém kompenzací pro podnikatele

Vláda schválila nový systém kompenzací podnikatelům a firmám, které zasáhly dopady pandemie. Jak se bude nově schválený kompenzační systém lišit od systémů předchozích? A jak ovlivní dosavadní fungování specializovaných COVID programů jako COVID – Ubytování, COVID – Nájemné apod.?

Nový systém by měl podle ministerstva financí pomoc dostat k podnikatelům rychleji a ve větším objemu. Podpora bude poskytována nejdříve od letošního února a to následovně:

1. OSVČ bude poskytnuta pomoc novým kompenzačním bonusem 1 s tím, že hlavním kritériem pro jeho vyplácení bude splnění poklesu tržeb o minimálně 50 %. Kompenzační bonus bude dále zvýšen z 500 Kč na 1000 Kč.
2. I nadále by měla pokračovat podpora náhrad mezd prostřednictvím programu Antivirus.
3. Podpora zaměstnavatelům bude poskytována na základě počtu zaměstnanců, a to 500 Kč za jednoho zaměstnance (i za spolupracující osobu OSVČ) a den. Současně bude muset být splněna podmínka poklesu tržeb o minimálně 50 %.

Úskalí nového kompenzačního systému

Zvýšení kompenzačního bonusu se neobejde bez novely Zákona č. 461/2020 Sb. o kompenzačním bonusu. Vzhledem ke skutečnosti, že vyplácený příspěvek v podobě kompenzačního bonusu je fakticky vratkou daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ministryně Schillerová slíbila, že v novele zohlední i určitou formu kompenzací pro obce, neboť zvýšení kompenzačního bonusu vede ke snížení příjmů obcí a krajů ze sdílených daní, k nimž daň z příjmu fyzických osob patří.

Únor 2021

Zmíněný slib vyslyšel až Senát, jež přijal v pozměňovacích návrzích úpravu zmírňující dopady Zákona o kompenzačním bonusu do rozpočtů obcí. Sněmovna však navzdory slibům vládních představitelů odhlasovala původní znění novely bez kompenzace pro obce, což znamená citelný výpadek v příjmu obcí.

Vznik dalšího specializovaného programu a ukončení programů stávajících

Pro kongresy a veletrhy pak vznikne další zvláštní program, na nějž vláda vyčlenila 600 milionů korun. Zájemci o podporu budou muset doložit meziroční pokles obrátu za březen až říjen alespoň o 30 %. Stát jim poskytne pomoc ve výši až 60 % nepokrytých nákladů. Limit pomoci na jednoho žadatele bude 20 milionů korun. Novinku představuje zejména skutečnost, že o podporu budou moci žádat nejen soukromé firmy, ale i ty s majetkovou účastí státu, kraje či města.

Nový systém kompenzací však zároveň nepočítá s prodloužením specializovaných programů jako COVID – Ubytování, COVID – Nájemné nebo COVID – Sport. Podpora z těchto programů má být poskytnuta nejdéle za období, které bude ukončeno k 31. lednu 2021.

Reakce ze strany podnikatelů

Podnikatelské svazy upozorňují, že schválené změny kompenzací řadu podnikatelů výrazně poškodí. Nový systém podle Asociace hotelů a restaurací není spravedlivý a nezohledňuje ani principiální rozdílnost nákladů v různých odvětvích, ani různorodé modely podnikání. Podnikatele v gastronomii a ubytovacích službách navíc citelně zasáhne zrušení programu COVID – Nájemné.

Kompenzace „přes zaměstnance“ je dále nevýhodná pro ty, u kterých charakter podnikání nevyžaduje mnoho pracovních sil a je principiálně postaven na nákladných investicích do technologií, prostor a vybavení, příkladem jsou třeba ski areály, fitness centra a jiná sportoviště. Zvýhodnění naopak budou podle Hospodářské komory ČR ti, kteří zaměstnávají zaměstnance například za minimální mzdu.

Závěrem lze tedy shrnout, záměr vlády vytvořit univerzální a administrativně jednoduchý program, který by nahradil dosud roztržštěné odvětvové programy, nevyšel. Dokazuje to jednak nesystémovost, se kterou vláda určité specializované programy ruší, nicméně další obratem zavádí, jednak negativní reakce na nové změny ze strany podnikatelů samotných. Nelze se tedy ubránit dojmu, že se vláda nově nastaveným parametrem kompenzace „na zaměstnance“ snaží jen marketingově přesvědčit veřejnost, že podnikatelům jsou pokrývány náklady za uzavřené provozovny a zajištěno jejich živobytí, zároveň ale chce, aby pomoc byla co nejmenší.

Únor 2021

Založení soukromého klubu neochrání před EET

Nejvyšší správní soud potvrdil rozsudkem ze dne 28. 1. 2021, sp. zn. 8 Afs 163/2019, pokutu dvěma manželům, kteří obcházeli povinnosti ze zákona o evidenci tržeb. Provozovali totiž svoji restauraci zdánlivě jako soukromý klub.

Celní úřad uložil pokutu po zjištění, že manželé provozují restauraci, ale nezasílají zprávy o svých tržbách a hostům nevystavují účtenky, jelikož své podnikání prezentují jako soukromý klub určený pro příznivce automobilů a motocyklů všech kubatur a značek. Manželé tvrdili, že neprovozují restauraci, jen poskytují občerstvení členům klubu. Občerstvení mělo být poskytováno z vlastních zásob nebo z těch, které zajistí klub.

Restaurace nebo soukromý klub?

V rámci kontroly provedené celním úřadem bylo zjištěno, že při příchodu do klubu hosta upozornila obsluha, že se jedná o soukromý klub a zeptala se, jestli má host klubovou kartu. Pokud host souhlasil, obsluha ji vidět nechtěla a ani jinak jeho členství nekontrolovala. Obsluha případně klubovou kartu vystavila na místě po tom, co jí host řekl libovolné jméno a telefonní číslo.

V této „klubovně“ se navíc kromě podávání jídla a občasných pořádání soukromých akcí jako svatby nebo smuteční hostiny nekonala žádná klubová aktivita. Restaurace nabízela dokonce možnost objednat si jídlo s rozvozem. Manželé restauraci pouze vyzdobili v motoristickém duchu, ale to podle NSS nemělo na posouzení věci žádný vliv.

Podle faktur od zásobovatele celní úřad navíc dovedl, že objednávky až 70 kg mouky či 15 kg sterilovaných fazolí nesvědčí o tom, že by jídlo bylo určeno k občasně konzumaci pro členy motoristického klubu. Za porušení zákona o evidenci tržeb uložil celní úřad každému z manželů pokutu 100.000 Kč.

Zjevné obcházení zákona

Podle NSS bylo z výše uvedeného zřejmé, že manželé provozovali restauraci a soukromý klub sloužil pouze jako zástěrka, aby se vyhnuli svým zákonným povinnostem. NSS také připomněl, že se ve své rozhodovací praxi zabýval již podobným případem, kdy se jednalo o provozovatele hudebního klubu, který se snažil obejít regulaci veřejné hudební produkce.

Únor 2021

NSS uzavřel, že pokud by souhlasil s manžely a uznal, že jejich činnost je provozování soukromého klubu a nevztahuje se na ně EET, otevřel by tak jednoduchou cestu, jak se těmto povinnostem vyhýbat. To by bylo v rozporu se smyslem zákona o evidenci tržeb.

NSS připustil, že zavedení i smysluplnost EET je ve společnosti diskutovaným tématem. Nicméně připomněl, že Ústavní soud ji shledal v souladu s Ústavou, a i z hlediska rozumného uspořádání společenských vztahů je na místě žádat, aby ji dotčené osoby dodržovaly. V tomto případě se přitom jednalo o natolik zjevné obcházení zákona, které bylo postaveno pouze na formálním zastření skutečného stavu. Toto jednání nemůže podle NSS v žádném případě požívat právní ochrany.

-MB-

Kdo nese odpovědnost za výroky prezidenta republiky?

IV. senát Ústavního soudu vyhověl v nálezu sp. zn. IV. ÚS 3076/20 ústavní stížnosti stěžovatelky České republiky – a zrušil rozhodnutí obecných soudů, kterými bylo České republice uloženo se omluvit za výroky pronesené prezidentem republiky v diskuzním pořadu ve vztahu k ukončení pracovního poměru pana Zdeňka Šarapatky. Za výrok totiž nese odpovědnost sám prezident jako soukromá osoba.

Vyroky prezidenta republiky nebyly předmětem soudního řízení poprvé. Dne 27. ledna 2015 prezident republiky v souvislosti s 70. výročí osvobození koncentračního tábora v Osvětimi uvedl, že novinář Ferdinand Peroutka v časopise Přítomnost uveřejnil článek nesoucí název „Hitler je gentleman“. V této známé kauze se Peroutkova vnučka Terezie Kaslová v návaznosti na tento prezidentův výrok domáhala po prezidentovi omluvy prostřednictvím soudu, jelikož nebylo prokázáno, že by Peroutka takový článek, který by vyvolával pochyby o jeho charakteru, napsal.

Omluva Ministerstva financí

Soud v tomto případě dospěl k závěru, že vyjádření hlavy státu bylo proneseno ve funkčním období, a to v souvislosti s 70. výročí osvobození Osvětimi a spadá pod výkon funkce prezidenta republiky podle čl. 54 odst. 3 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“). V tomto případě odpovídá za újmu dle čl. 36 odst. 3 LZPS stát, a za prezidenta se musela omluvit Česká republika prostřednictvím Ministerstva financí.

Únor 2021

V případě posuzovaném Ústavním soudem v nálezu sp. zn. IV. ÚS 3076/20 prezident v pořadu televizní stanice TV Barrandov prohlásil, že bývalého zaměstnanec Úřadu vlády, pana Zdeňka Šarapatku, vyhodil pro neschopnost, ačkoliv s ním byl pracovní poměr rozvázáán dohodou.

V tomto případě byl výrok prezidentem pronesen v rámci televizního pořadu „Týden s prezidentem“ vysílaným stanicí TV Barrandov. Ústavní soud dospěl k závěru, že vyjádření nemělo souvislost s funkcí prezidenta dle čl. 54 odst. 3 Ústavy a za újmu na osobnostních právech by měl odpovídat prezident republiky jako soukromá osoba.

Prezident jako soukromá osoba

Pro určení subjektu odpovědného za projevy prezidenta je důležité posoudit, zda má vyjádření spojitost s prezidentskou funkcí dle čl. 54 odst. 3. Ústavy či nikoliv. Projev je však třeba hodnotit i dle dalších možných kritérií, které jsou pomocným vodítkem k určení subjektu, jenž bude za výrok zasahující do osobnostních práv, zodpovědný.

Je nicméně otázkou, jaký má význam činit v soukromoprávní rovině odpovědným subjektem za projevy pronesené prezidentem Českou republiku, bez ohledu na to, při jaké příležitosti jsou projevy proneseny. Je totiž zřejmé, že to byl právě Miloš Zeman, kdo jako prezident způsobil svojí volbou slov svým projevem vnučce Ferdinanda Peroutky újmu, nikoliv výkon funkce prezidenta samotný.

Rozlišování nositele odpovědnosti za výroky prezidenta, navíc za ne zcela jasných okolností, přitom může vést pouze k újmě těch, kdo se ochrany svých práv domáhají. V případných soudních řízeních totiž spíše než na posouzení vzniku újmy může výsledek záviset na posouzení okolností, za jakých byl výrok pronesen, a zda je potřeba prezidenta ve vztahu k tomuto výroku posuzovat jako soukromou osobu, nebo úřad prezidenta republiky.

-VJ-

Únor 2021

Nenašli jste v oběžníku odpověď na otázku, kterou potřebujete právně posoudit? Ozvěte se nám, rádi Vám budeme nápomocní!

Kancelář Praha:
Pod Křížkem 428/4
Praha 4 – Braník, 147 00
Tel.: +420 273 136 130

Kancelář Brno
Výstaviště 1
Brno 647 00
Tel.: +420 542 215 356

Kancelář Vídeň
Mooslackengasse 17
Vídeň 1190
Tel.: +43 193 025 3010